

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu Suvi Kiesiläinen ja 6 muuta valtuutettua ovat 10.11.2025 jättäneet valtuustoaloitteen koskien varhaiskasvatuksen palveluverkoston tarkastelua. Valtuustoaloite on **oheismateriaalina**.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että Kauniaisten strategian tavoitteena on olla Suomen vetovoimaisin kaupunki laadukkaana varhaiskasvatuksen, tasa-arvoisen ja turvallisen oppimisympäristön sekä toimivan kielikylpy-polun osalta. Tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää, että pätevä henkilöstö haluaa tulla töihin ja pysyä pitkään, mikä luo jatkuvuutta lasten arkeen. Lisäksi tilojen tulee olla turvallisia ja toimivia.

Valtuustoaloitteessa esitetään seuraavasti: *"Suomenkielisen kasvatus- ja koulutusvaliokunnan tulisi tarkastella varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja varmistaa kielikylpy-yksikön toimintaedellytykset tiloissa, joissa henkilöstön veto- ja pitovoima ovat korkealla tasolla ja jossa pidemmällä aikavälillä toimintaa voidaan kasvattaa sisarusryhmillä."*

Johtopäätöksenä nykyiseen kielikylpy-yksikköön liittyvien haasteiden jatkuessa on todettava tarve toimenpiteille ja arvioitava varhaiskasvatuksen palveluverkkoa, jotta kielikylpy-yksikölle löydetään toimivat ja turvalliset tilat.

Palveluverkoston aiempi tarkastelu

Varhaiskasvatuksen palveluverkostoa on käsitelty kaupungin eri päättävissä elimissä vuosien 2023–2025 aikana. Palveluverkoston tarkastelua on tehty sekä virkatyönä kaupungin sivistystoimessa, että ulkopuolisen konsultin toimesta. Lopputulos ja päätösehdotukset ovat olleet tehdyissä selvityksissä samansuuntaisia.

- Varhaiskasvatuksen palveluverkko 2024 SOVV 4.12.2024 § 74:
<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2024557-9>;
- Kiinteistöistä luopuminen KH 30.9.2024 § 132:
<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2024523-6>;
- Varhaiskasvatuksen palveluverkko 2024 SOVV 6.3.2024:
<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2024460-6>;
- Varhaiskasvatuksen palveluverkko 2023 SOVV 25.10.2023:
<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2023409-4>.

- Rakennuksesta luopumista on esitetty suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle mm. 25.9.2024 § 53:
<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2024528-6>
- Yksikössä esiintynyttä huolta sisäilmaan liittyen on käsitelty Yhdyskuntavaliokunnassa 28.10.2025 § 89 vastauksena valtuustoaloitteeseen:
<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025665-5>. Yhdyskuntavaliokunnan vastauksessa valtuustoaloitteeseen viitataan mm. yksikön korkeaan käyttöasteeseen, mikä vaikuttaa myös piha-alueen riittävyyteen ja toiminnallisuuteen:

”Yksi merkittävä tekijä, joka vaikuttaa moniin käytännön asioihin kyseisessä kiinteistössä, on sen korkea käyttöaste. Korkea käyttöaste tukee kaupungin strategiaa tavoitteita tilojen tehokkaasta hyödyntämisestä, mutta se on tärkeää huomioida arvioitaessa tilojen ja piha-alueiden riittävyyttä sekä toiminnallisuutta. Käyttöasteen vaikutus korostuu erityisesti tilanteissa, joissa tilojen kuormitus voi vaikuttaa olosuhteisiin, kuten ilmanlaatuun ja viihtyvyyteen.”

Väestönkehitys ja osallistumisaste

Saatavilla olevan vuoden 2024 alussa julkaistun väestötiedon ja väestöennusteen mukaisesti varhaiskasvatusikäinen väestömäärä jatkaa kasvuaan. Alle 3-vuotiaiden lasten määrä kasvaa kaikissa skenaarioissa 2020-luvulla, ja jatkaa maltillista kasvua muissa kuin heikon kehityksen skenaariossa myös 2030-luvulla. 3–5-vuotiaiden määrä alkaa kasvaa ennustejakson alussa merkittävästi. Ikäryhmän kasvu jatkuu vahvan kehityksen skenaariossa 2030-luvulla, mutta heikon kehityksen skenaariossa palautuu nykytasolle 2030-luvun aikana.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kehitys nojaa ensisijaisesti syntyvyyteen ja sen kehitykseen, ja toisaalta muuttoliikkeelle. Ennuste on siksi altis suurille vuosittaisille vaihteluille, mikä tuottaa ennusteelle merkittävää epävarmuutta.

Väestöennusteessa annetuista skenaarioista riippuen varhaiskasvatusikäisten (0–6 -vuotiaat) lasten määrä ajanjaksolla 2022–2030 kasvaa 46–62 lapsella, minkä jälkeen ajanjaksolla 2030–2040 varhaiskasvatusikäisten lasten määrä skenaariosta riippuen joko laskee 94 lapsella tai kasvaa 40 lapsella. Mikäli kunnallisen varhaiskasvatuksen kysyntä ei vuoteen 2030 mennessä laske esimerkiksi yksityisen varhaiskasvatuksen kysynnän nousun takia, päädytään tilanteeseen, jossa kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys vaarantuu, ja lapsia joudutaan enenevässä määrin ohjaamaan alueella toimiviin yksityisiin varhaiskasvatusyksiköihin. Toteutuessaan kuvattu tilanne voi kuitenkin korjaantua muutamassa vuodessa.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on koko maan tasolla kasvanut tasaisesti 1990-luvulta saakka. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä varhaiskasvatuksen osallistumisaste Kauniaisissa on yli 88 %, mikä on erittäin korkea. Kaupunginvaltuuston vuoden 2026 hyväksymän talousarvion yhteydessä tekemät päätökset kotihoidon tuen kuntalisän lakkauttamisesta sekä yksityisen hoidon tuen lakkauttamisesta muilta hoitomuodoilta kuin päiväkotihoidolta saattavat lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää kunnallisissa päiväkodeissa. Kysynnän lisääntyminen ei kuitenkaan ole muiden kuntien kokemuksen mukaan ollut merkittävä.

Kaupungin strategia ja kielikylpytoiminnan järjestäminen

Kauniaisten kaupungin vuodesta 2026 voimassa olevassa strategiassa ensimmäisenä läpimurtohankkeena on tasokas varhaiskasvatus ja koulutus, ja sen alla toivottuina lopputuloksina mm. laadukas varhaiskasvatus sekä tasa-arvoinen ja turvallinen oppimisympäristö. Toisena läpimurtohankkeena on elävä kaksikielisyys kilpailuetuna, ja sen alla toivottuina lopputuloksina mm. toimiva kielikylpypolku.

Kaupungin tarjoamaan ruotsin kielen kielikylpytoimintaan liittyy kaupungin strategiassa määritelty tavoite, että lapsiryhmät varhaiskasvatuksessa olisivat mahdollisimman täysiä (21 lasta / ikäryhmä). Siten yhdyskuntavaliokunnan huomion valossa (kts yllä) kielikylpytoimintaan nyt käytettävä kiinteistö ei ole tarkoituksenmukaisin paikka toiminnan järjestämiseen korkealla täyttö- ja käyttöastetavoitteella. Lisäksi nykyisessä kiinteistössä ei pystytä mahdollistamaan kysynnän mukaista varhaiskasvatustarjontaa nuorimmille ikäluokille eli alle 4-vuotiaille lapsille.

Sivistys- ja hyvinvointitoimen näkemys on, että kielikylpytoiminnan siirtäminen toiseen kiinteistöön parantaisi kielikylvyn toimintaedellytyksiä ja laajentamis- ja kehittämismahdollisuuksia. Tällöin sitä kiinteistöä, jossa kielikylpytoiminta on tällä hetkellä, voisi hyödyntää kulloisenkin tarpeen mukaan nykyistä pienemmälle lapsimäärälle ja nykyistä pienemmällä täyttöasteella, jolloin kiinteistö palvelisi toiminnan tarpeita nykyistä paremmin. Tämä on mahdollista ilman kapasiteetin vähenemistä silloin, kun osa yksikössä olevista lapsista on alle 3-vuotiaita. Mikäli kunnallisen varhaiskasvatuksen kysyntä vähentyisi esimerkiksi yksityisen varhaiskasvatuksen kysynnän kasvaessa rakennuksesta voitaisiin luopua kokonaan.

Vaihtoehtoja on tarkasteltu siitä näkökulmasta, että strategian tavoitteita voidaan toteuttaa. Lähtökohtana on Kauniaisten kaupungin strateginen tavoite toimivasta kielikylpypolusta, jotta sen toimintaedellytykset osana kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluverkkoa vahvistuisi eikä heikkenisi. Tilanteeseen etsitään ratkaisua, joka turvaisi kielikylpytoiminnan edellytykset, mukaan lukien henkilöstön saatavuuden ja työskentelyolosuhteet, mahdollisimman hyvin, jotta välttään tilanteelta, jossa kelpoisen henkilöstön puuttuessa kielikylpytoimintaa ei voitaisi jatkaa edes nykyisessä laajuudessa. Tarkastelluista vaihtoehtoista kielikylpyryhmien sijoittumiselle on tehty lapsivaikutusten arviointi. Lapsivaikutusten arviointi on **liitteenä**.

Liitteessä tarkastellaan kielikylpyryhmien sijoittumista suomenkielisten varhaiskasvatusyksiköiden tiloihin ottaen huomioon yksikössä olevat lapset, kielikylpytoiminnan yhtenäisenä pysyminen ja laajenemismahdollisuus sekä eri ratkaisuihin liittyvät haasteet, edut ja riskit. Näiden vaihtoehtojen lisäksi on mahdollista tarkastella kielikylvyn tarjoamisesta luopumista kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä, tai kielikylpytoiminnan supistamista yhteen ikäluokkaan. Näitä vaihtoehtoja ei pidetä strategian mukaisena eikä toivottavana, joten niihin ei tässä selvityksessä paneuduta tarkemmin.

Yhteenveto

Tausta ja nykytila

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on käsitelty laajasti kaupungin eri toimielimissä vuosina 2023–2025. Erityisesti kielikylpytoiminnan tilaratkaisut ovat

olleet esillä, koska nykyisessä kiinteistössä on todettu sisäilmaan liittyviä haasteita ja tilojen korkea käyttöaste kuormittaa sekä sisätiloja että piha-alueita. Tämä vaikuttaa sekä lasten että henkilöstön hyvinvointiin ja toiminnan laatuun.

Vaihtoehtojen tarkastelu

1. Nykytilan jatkuminen ja mahdollinen siirtyminen Kasabergets daghemiin
 - Kasabergets daghem -yksiköstä ei ole tarjolla tiloja kielikylpy-yksikölle, sillä ruotsinkielinen varhaiskasvatus tarvitsee hallinnassaan olevia tiloja omaan käyttöönsä, ja joutuu ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen kysynnän vuoksi turvautumaan väliaikaisiin ratkaisuihin keväällä 2026.
 - Nykyinen Kielikylpy Grani Språkbud -kiinteistö ei vastaa laadukkaan varhaiskasvatuksen tarpeita kielikylpyyn osallistuvalla lapsimäärällä, eikä mahdollisuutta tarjota varhaiskasvatusta alle 4-vuotiaille ole.
 - Sisäilmaan liittyvät haasteet ja korkea käyttöaste vaikeuttavat henkilöstön saatavuutta ja perheiden hakeutumista kielikylpyyn.
 - Toiminnan jatkuvuus nykyisessä sijainnissa on osalle huoltajista tärkeää, mutta riskinä on henkilöstön ja perheiden menettäminen.
2. Siirtyminen Tammikummun päiväkotiin
 - Tammikummissa tilat ovat tarkoituksenmukaiset ja turvalliset, ja kielikylpytoiminnan kehittäminen ja laajentaminen on mahdollista.
 - Muutokset voivat aiheuttaa perheiden siirtymistä pois kielikylpypolulta sijainnin vuoksi, mutta jonossa on riittävästi lapsia jatkuvuuden turvaamiseksi.
 - Henkilöstön saatavuus- ja pysyvyysaasteet voisivat helpottaa kielikylpytoiminnan osalta.
3. Siirtyminen Pikku Akatemiaan
 - Tilat ovat toimivat ja turvalliset, mutta molemmat kielikylpyryhmät eivät mahdu, eikä laajentaminen nelivuotiaisiin ole mahdollista.
 - Kielikylpytoiminta jakautuu kahteen yksikköön yhden vuoden ajaksi.
 - Uusia lapsia ei mahdu suomenkieliseen varhaiskasvatukseen Pikku Akatemiassa, ellei yksiköstä siirretä lapsia muualle, mitä ei esitetä lasten ja perheiden edun vuoksi.
4. Siirtyminen Sansinpellon päiväkotiin
 - Tilat ovat toimivat ja turvalliset, mutta molemmat kielikylpyryhmät eivät mahdu kerralla, mutta tilat mahdollistavat laajentamisen nelivuotiaisiin vuodesta 2027 alkaen.
 - Kielikylpytoiminta jakautuu kahteen yksikköön yhden vuoden ajaksi.
 - Uusia lapsia ei mahdu suomenkieliseen varhaiskasvatukseen Sansinpellon päiväkodissa, ellei yksiköstä siirretä lapsia muualle, mitä ei esitetä lasten ja perheiden edun vuoksi.

Yhdyskuntavaliokunnan huomio

Yhdyskuntavaliokunta on korostanut, että korkea käyttöaste tukee tilojen tehokasta hyödyntämistä, mutta vaikuttaa olosuhteisiin, kuten ilmanlaatuun ja

viihtyvyyteen. Nykyinen kiinteistö ei ole tarkoituksenmukaisin paikka kielikylpytoiminnalle korkealla täyttö- ja käyttöastetavoitteella yli 3-vuotiaiden ikäryhmissä.

Johtopäätökset

- Nykyisen kiinteistön haasteet (sisäilma, tilojen riittävyys, korkea käyttöaste) estävät laadukkaan ja laajenevan kielikylpytoiminnan toteuttamisen sekä vaikeuttavat henkilöstön ja perheiden pysyvyyttä.
- Toiminnan siirtäminen toiseen kiinteistöön (Tammikummun päiväkot, Pikku Akatemia, Sansinpellon päiväkot) parantaisi toimintaedellytyksiä ja henkilöstön houkuttelevuutta ja tarjoaisi nykyistä tarkoituksenmukaisemmat tilat.
 - Toiminnan siirtäminen Tammikummun päiväkotiin mahdollistaisi lisäksi välittömästi kielikylpytoiminnan kehittämisen ja laajentamisen.
 - Toiminnan siirtäminen Sansinpellon päiväkotiin mahdollistaisi lisäksi pidemmällä aikavälillä kielikylpytoiminnan kehittämisen ja laajentamisen, mutta aiheuttaisi lyhyellä aikavälillä toiminnan jakautumisen.
 - Toiminnan siirtäminen Pikku Akatemiaan mahdollistaisi lisäksi kielikylpytoiminnan kehittämisen, mutta aiheuttaisi lyhyellä aikavälillä toiminnan jakautumisen.
- Kaikissa vaihtoehdoissa on huomioitava perheiden ja henkilöstön siirtymävaiheen haasteet sekä mahdolliset riskit osallistujamäärien ja henkilöstön saatavuuden suhteen.
- Pitkällä aikavälillä kielikylpytoiminnan sijoittaminen tiloihin, joissa on mahdollisuus laajentaa toimintaa ja tarjota varhaiskasvatusta myös nuoremmille lapsille, tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja varmistaa palvelun jatkuvuuden.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta antaa yllä olevan vastauksena 10.11.2025 jätettyyn valtuustoaloitteeseen. Lisäksi valiokunta lähettää vastauksen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle ja esittää, että valtuusto toteaisi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla valiokunta toteaa, että Kauniaisten kunnallisen varhaiskasvatuksen yhteydessä tarjottavan ruotsin kielen kielikylpyvarhaiskasvatuksen ja -esiopetuksen sijoittumiselle on vaihtoehtoja.

.....

Puheenjohtaja Elina Moisisto esitti asian palauttamista valmisteluun. Esitys raukesi kannattamattomana.

Jäsen Sonja Ahtiainen esitti jäsenten Jenni Bäckström-Toivanen, Marjukka Nyberg ja Petri Lehtinen kannattamana seuraavaa lisäystä:

"Samalla valiokunta edellyttää, että Kauniaisten kunnallisen varhaiskasvatuksen yhteydessä tarjottavan ruotsin kielen kielikylpyvarhaiskasvatuksen ja -

esiopetuksen sijoittamisesta tuodaan esitys pikaisesti päätöksentekoon ja asia valmistellaan sen tarkastellun vaihtoehdon pohjalta, jossa toiminta siirtyisi Tammikumpuun elokuussa 2026.”

Suoritetussa äänestyksessä, jossa sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtajan pohjaehdotusta kannattavat äänestivät JAA, ja jäsen Sonja Ahtiaisen vastaesitystä kannattavat äänestivät EI, voitti vastaesitys äänin 3-5 (jaa – Heikkilä, Koskimies-Sirén, Moisisto ; ei – Ahtiainen, Bäckström-Toivanen, Lehtinen, Niemi, Nyberg), yhden äänestäessä tyhjää (Rähmönen).

Päätös:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta antoi yllä olevan vastauksena 10.11.2025 jätettyyn valtuustoaloitteeseen. Lisäksi valiokunta lähettää vastauksen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle ja esittää, että valtuusto toteaisi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla valiokunta edellyttää, että Kauniaisten kunnallisen varhaiskasvatuksen yhteydessä tarjottavan ruotsin kielen kielikylpyvarhaiskasvatuksen ja -esiopetuksen sijoittamisesta tuodaan esitys pikaisesti päätöksentekoon ja asia valmistellaan sen tarkastellun vaihtoehdon pohjalta, jossa toiminta siirtyisi Tammikumpuun elokuussa 2026.

Liitteet:

Vaihtoehtojen tarkastelu kielikylpytoiminnan sijoittumiselle
Lapsivaikutusten arviointi

Oheismateriaali:

JULK_Valtuustoaloite, varhaiskasvatuksen palveluverkoston tarkastelu
JULK_Huoltajien vetoamus 3.3.2026
JULK_Vastine 4.3.2026
Lapsimäärät – Kasabergets daghem

Jakelu:

Kaupunginhallitus